

**OGP
LOCAL**

Zdroj: 2021, 2023 OGP Local Brochure
Preklad za ÚSV ROS: Nadežda Bilčíková, Lucia Lacika

**Open
Government
Partnership**

O INICIATÍVE PRE OTVORENÉ VLÁDNUTIE

Iniciatíva pre otvorené vládnutie (z angl. Open Government Partnership, OGP) vznikla v roku 2011. Je založená na myšlienke, že vlády by mali byť viac transparentné a zúčtovateľnejšie voči svojim občanom, mali by ich viac zapájať a súčasne by mali pomáhať riešiť ich potreby efektívnejším a spravodlivejším spôsobom.

Iniciatíva pre otvorené vládnutie je medzinárodné partnerstvo, ktoré tvorí 76 národných a 104 miestnych vlád a tisícky organizácií občianskej spoločnosti, vrátane Slovenska, mesta Banská Bystrica a Žilinského samosprávneho kraja. Sila iniciatívy spočíva v spolupráci, z ktorej vznikajú akčné plány s konkrétnymi krokmi - záväzkami naprieč širokým spektrom oblastí politiky. Vďaka tomuto modelu spolupráce môže občianska spoločnosť a aktívni občania formovať a dozeráť na kroky vlády.

Iniciatíva pre otvorené vládnutie má vďaka multilaterálnemu prístupu jedinečnú schopnosť spájať celoštátnych a miestnych partnerov z rôznych oblastí. Zapájaním všetkých relevantných aktérov hľadá riešenia na výzvy, napriek reformám a šíri inovácie medzi krajinami.

PREČO JE MIESTNA A REGIONÁLNA SAMOSPRÁVA DÔLEŽITÁ?

Regionálne a miestne samosprávy sú svojim občanom najbližšie, keďže poskytujú základné verejné služby. Vďaka tomu môžu prijímať inovatívne a ambiciozne reformy, ktoré pomáhajú otvárať vládnutie na regionálnej ako aj lokálnej úrovni. V roku 2016 preto Iniciatíva pre otvorené vládnutie spustila prvý lokálny program Iniciatívy pre otvorené vládnutie - OGP Local, ktorý buduje partnerstvá medzi miestnymi samosprávami a organizáciami občianskej spoločnosti. V programe OGP Local sa snaží, aby miestne samosprávy viac spolupracovali so svojimi občanmi, boli otvorennejšie, inkluzívnejšie a zodpovednejšie voči svojim občanom.

Výsledkom analýzy Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu Iniciatívy pre otvorené vládnutie (z ang. Independent Reporting Mechanism, IRM) je, že záväzky prijaté na regionálnej a miestnej úrovni sú v priemere oveľa ambicioznejšie a dosahujú lepšie výsledky ako záväzky prijaté na národnej úrovni. Regionálne a lokálne samosprávy sa zameriavajú predovšetkým na participatívnu tvorbu politiky, participatívny rozpočet a monitorovanie rozvoja infraštruktúry.

Iniciatíva pre otvorené vládnutie poskytuje jedinečnú platformu pre využitie lokálnych riešení na globálne výzvy. Mnohé súčasné samosprávy zapojené do programu OGP Local využívajú svoje akčné plány na prispôsobenie si, napredovanie a implementáciu celosvetových aktivít, ako sú ciele trvalo udržateľného rozvoja OSN.

KĽÚČOVÉ TÉMY, KTORÉ JE MOŽNÉ RIEŠIŤ CEZ INICIATÍVU PRE OTVORENÉ VLÁDNUtie

Členovia Iniciatívy pre otvorené vládnutie spolupracujú pri určovaní prioritných oblastí verejnej politiky s občianskou spoločnosťou. Venujú sa napríklad:

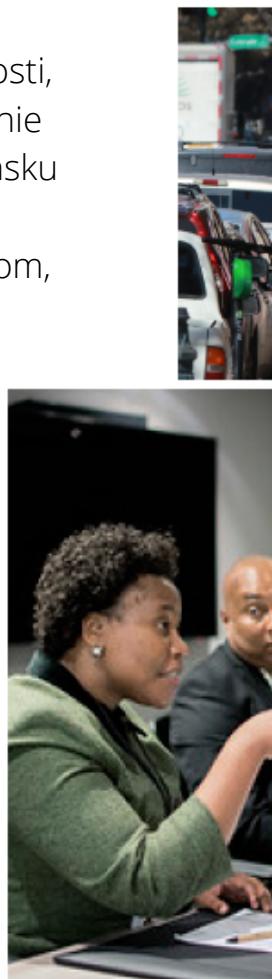
Budovaniu verejných služieb zameraných na občanov, vrátane prístupu k spravodlivosti

Záväzky prijaté v rámci akčných plánov Iniciatívy pre otvorené vládnutie môžu praktickými kromi pomôcť zlepšiť základné služby vrátane zdravotnej starostlivosti, vzdelávania či prístupu k pitnej vode. Jedným z týchto krokov je aj sprístupňovanie relevantných údajov v otvorených formátoch, čo priamo pomáha zapojiť občiansku spoločnosť a verejnosť do rozhodovania.

Rovnako dôležité je aj zabezpečiť rovný prístup k spravodlivosti a k mechanizmom, ktoré občanom pomáhajú nájsť spravodlivé riešenia ich problémov od sporov o pozemky až po odopieranie verejných služieb.

Boju proti korupcii

Členovia Iniciatívy pre otvorené vládnutie bojujú proti korupcii prostredníctvom prevencie, odhalovania, vyšetrovania, trestného stíhania a sankcií. Záväzky v akčných plánoch v tejto téme sa s obľubou venujú vytváraniu registrov, ktoré odhaľujú konenčných užívateľov výhod, či sprístupňovaniu zmlúv.

Chránia priestor pre občiansku spoločnosť a podporujú inkluzívnu participáciu

Občianska spoločnosť by mala mať svoj priestor vo všetkých reformách. Aktuálne sa mnoho členov sústredzuje najmä na zaručenie zastúpenia žien a marginalizovaných skupín v cykle verejných politík.

Otváraniu dát a získaniu prístup k informáciám

Od členov Iniciatívy pre otvorené vládnutie sa vyžaduje, aby prijali opatrenia, ktoré umožňujú spravodlivý prístup k informáciám. Záväzky v akčných plánoch sa zameriavajú na odstraňovanie prekážok prístupu k informáciám, či podporujú ich proaktívne zverejňovanie v strojovo čitateľných, otvorených formátoch.

Podpore inkluzívnych digitálnych transformácií a ochrane pred digitálnymi hrozbami

Digitálne nástroje môžu oživiť poskytovanie základných verejných služieb – od uzatvárania zmlúv až po poskytovanie prístupu k zdravotnej starostlivosti či participácie občanov na verejných politikách. Pri týchto záväzkoch je však potrebné myslieť aj na ochranu pred možným zneužitím a ohrozením demokratických procesov.

AKÝM REFORMÁM SA VENUJÚ ČLENOVIA PROGRAMU OGP LOCAL?

Žilinský samosprávny kraj, Slovensko

Žilinský samosprávny kraj je členom programu OGP Local od roku 2022. V prvom akčnom pláne sa zameriava na vnútroinštitucionálnu participáciu, aj na budovanie partnerstva medzi samosprávnym krajom a občianskou spoločnosťou.

Austin, Texas, USA

V Austine pracujú spoločne s ľuďmi bez domova na tom, aby verejné služby ako zdravotníctvo či prístup k práci boli šité na potreby tých, ktorí to najviac potrebujú.

Banská Bystrica, Slovensko

Mesto Banská Bystrica, ktoré sa stalo členom programu OGP Local v roku 2020, pracuje napríklad na využívaní nástrojov otvoreného vládnutia aj pri príprave strategických a rozvojových dokumentov Banskej Bystrice a okolia, vrátane tvorby tzv. Integrovanej územnej stratégie funkčnej oblasti Banskej Bystrice.

Madrid, Španielsko

V Madride vytvorili povinný register lobistov. Počas januára 2018, kedy začal systém fungovať, sa do neho zareistrovalo 50 zainteresovaných strán. V roku 2021 sa počet registrovaných lobistov zvýšil na viac ako 600, čo svedčí o etablovaní systému.

PODUJATIA INICIATÍVY PRE OTVORENÉ VLÁDNUtie

Celosvetový summit Iniciatívy pre otvorené vládnutie

Každé dva roky sa členovia Iniciatívy pre otvorené vládnutie a jej hlavní predstavitelia navzájom stretávajú na celosvetových podujatiach.

Členské štáty, regionálne a miestne samosprávy a predstavitelia občianskej spoločnosti zdieľajú znalosti a vytvárajú riešenia pre viac transparentné, zodpovedné a inkluzívne vlády.

Týždeň otvoreného vládnutia

Viac ako 70 krajín a regionálnych a miestnych samospráv sa zúčastňuje každoročného medzinárodného Týždňa otvoreného vládnutia. Počas tohto podujatia zdieľajú občania a vlády nápady, diskutujú o riešeniac a zaväzujú sa k novým úrovniam občianskej participácie. Na Slovensku organizuje Týždeň otvoreného vládnutia koordinátor agendy Iniciatívy pre otvorené vládnutie na Slovensku – Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

ČO PRINÁŠA PROGRAM OGP LOCAL PRE SAMOSPRÁVY?

Prístup k čoraz väčšej celosvetovej komunite reformátorov s viac ako 150 členskými krajinami a samosprávami, a viac ako 3000 zástupcami občianskej spoločnosti na všetkých kontinentoch.

Mentorský program na podporu vášho členstva v programe OGP Local, riadený partnermi z Iniciatívy pre otvorené vládnutie a odborníkmi.

Výmenné programy členov, workshopy a kurzy zamerané na témy a výzvy súvisiace s Iniciatívou pre otvorené vládnutie.

Prístup k výskumu a výstupom centrálnej OGP týkajúcich sa otvoreného vládnutia.

Propagáciu úspechov v otvorenom vládnutí cez komunikačné kanály Iniciatívy pre otvorené vládnutie.

Online štruktúrované úvodné školenie a pravidelné školenia o otvorenom vládnutí so špecifickými modulmi pre úradníkov a občiansku spoločnosť.

PRIDAJTE SA K NARASTAJÚCEJ KOMUNITE REFORMÁTOROV Z CELÉHO SVETA

Albania

- Elbasan
- Tirana

Argentina

- Buenos Aires
- Córdoba (City)
- Córdoba (Province)
- Corrientes (City)

Mendoza

Rosario

Armenia

- Armavir
- Gyumri
- Vanadzor
- Yerevan

Brazil

- Contagem (City)
- Osasco
- Santa Catarina
- São Paulo

Canada

- Ontario
- Québec

Chile

- Maipú
- Peñalolén

Colombia

- Bogotá
- Cartagena de Indias
- Manizales
- Nariño

Costa Rica

- Curridabat
- Sarchí

Dominican Republic

- Salcedo

Ecuador

- Quito
- Santo Domingo de los Tsáchilas

France

- Paris

Georgia

- Akhaltsikhe
- Khoni
- Kutaisi
- Ozurgeti
- Rustavi
- Tbilisi

Germany

- Detmold
- Hamburg

Ghana

- Anloga
- Ketu South
- Sekondi-Takoradi
- Shama
- Tarkwa-Nsuaem
- Wassa Amenfi East

Indonesia

- Banggai
- Brebes
- Semarang
- West Nusa Tengara
- West Sumbawa

Ireland

- Kildare County

Italy

- Palermo

Jordan

- Greater Karak
- Greater Salt

Kenya

- Elgeyo Marakwet
- Makueni
- Nairobi
- Nandi

Kyrgyz Republic

- Bishkek

Mexico

- Chihuahua (City)
- Jalisco
- Mérida + Yucatán
- Mexico State + Tlalnepantla de Baz
- Nuevo León (State) + San Pedro Garza García (Municipality) + Monterrey (Municipality)
- Quintana Roo
- Tlajomulco de Zuñiga

Morocco

- Beni Mellal-Khenifra
- Tangier – Tetouan – Al Hoceima
- Tetouan

Nigeria

- Abuja
- Kaduna State
- Plateau

North Macedonia

- Sveti Nikole

Panama

- Chepo (City)

Peru

- La Libertad
- Lima

Philippines

- South Cotabato

Republic of Korea

- Gwangju
- Seoul

Romania

- Timișoara

Serbia

- Novi Pazar

Slovak Republic

- Banská Bystrica
- Žilina (Region)

Spain

- Aragón
- Basque Country
- Catalonia
- Madrid
- Principality of Asturias
- Valencian Community

South Africa

- Makhanda

Tunisia

- Carthage
- El Kef
- Regueb

Ukraine

- Khmelnytskyi
- Ternopil
- Vinnytsia

United Kingdom

- Glasgow
- Northern Ireland
- Scotland

United States

- Austin
- Los Angeles

Uruguay

- Montevideo

INICIATÍVA PRE LOKÁLNE OTVORENÉ VLÁDNUTIE

V BANSKEJ BYSTRICI

 <https://www.banskabystrica.sk/samosprava/otvorena-samosprava-ogp-local/>

 <https://www.facebook.com/ogplbb/>

 Soňa Kariková, sona.karikova@banskabystrica.sk

INICIATÍVA PRE OTVORENÉ VLÁDNUTIE V ŽILINSKOM

SAMOSPRÁVNOM KRAJI

 <https://www.zilinskazupa.sk/>

 <https://www.facebook.com/ZilinskyKraj>

 Veronika Střelcová, Veronika.Strelcova@zilinskazupa.sk

INICIATÍVA PRE OTVORENÉ VLÁDNUTIE NA SLOVENSKU

 https://www.minv.sk/?ros_ogp

 <https://www.facebook.com/OGPSlovensko>

 Lucia Lacika, lucia.lacika@minv.sk